

Četrtek, 10. maj 2012

3. Če kršitev izhaja iz objave tiskane publikacije ali oddaje, je država, v kateri nastopi(-jo) ali bi lahko nastopil(-i) najbolj bistveni dejavnik(-i) škode, država, kateri naj bi bila publikacija ali oddaja prvenstveno namenjena, oziroma, če to ni očitno, država, v kateri se izvaja vredniški nadzor, in pravo te države je pravo, ki se uporablja. Država, kateri je publikacija ali oddaja namenjena, se določi zlasti na podlagi jezika publikacije ali oddaje ali na podlagi obsega prodaje oziroma velikosti občinstva v tej državi ali na podlagi deleža celotne prodaje oziroma velikosti občinstva ali na podlagi kombinacije teh dejavnikov.

4. Pravo, ki se uporablja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe in za kakršne koli preventivne ukrepe ali sodne prepovedi zoper objavitelja ali predvajalca zaradi vsebine publikacije ali oddaje ali zaradi kršitve zasebnosti ali osebnostnih pravic pri obdelavi osebnih podatkov, je pravo države, v kateri ima objavitelj ali predvajalec ali oseba, ki obdeluje podatke, običajno prebivališče.

Trgovinska in naložbena strategija EU za južno Sredozemlje po arabski pomladi

P7_TA(2012)0201

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. maja 2012 o trgovini za spremembe: trgovinska in naložbena strategija EU za južno Sredozemlje po arabski pomladi (2011/2113(INI))

(2013/C 261 E/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Barcelonske deklaracije z dne 28. novembra 1995, s katero je bilo vzpostavljeno partnerstvo med Evropsko unijo in državami južnega Sredozemlja, in delovnega programa, sprejetega na tej konferenci,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. oktobra 2005 o ponovni oceni barcelonskega procesa ⁽¹⁾ in resolucije z dne 25. novembra 2009 o evro-sredozemskem gospodarskem in trgovinskem partnerstvu ob bližajoči se osmi ministrski konferenci o trgovini Euromed ⁽²⁾,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropske komisije in visoke predstavnice Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 8. marca 2011 o partnerstvu za demokracijo in skupno blaginjo z državami južnega Sredozemlja (COM(2011)0200.),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropske komisije in visoke predstavnice Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 25. maja 2011 z naslovom Nov odziv na spremembe v sosedstvu (COM(2011)0303),
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 24. maja 2011 o dialogu o migracijah, mobilnosti in varnosti z državami južnega Sredozemlja (COM(2011)0292),
- ob upoštevanju evro-sredozemskega časovnega načrta za trgovino do leta 2010 in po njem, kakor je bil sprejet na osmi ministrski konferenci Unije za Sredozemlje o trgovini leta 2009,
- ob upoštevanju sklepov evro-sredozemskih ministrskih konferenc in sektorskih ministrskih konferenc, ki so se odvijale od začetka barcelonskega procesa naprej, še zlasti sklepov 9. ministrske konference Unije za Sredozemlje o trgovini z dne 11. novembra 2010,

⁽¹⁾ UL C 272 E, 9.11.2006, str. 570.

⁽²⁾ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 35.

Četrtek, 10. maj 2012

- ob upoštevanju evro-sredozemskih pridružitvenih sporazumov med ES ter njenimi državami članicami na eni strani ter Tunizijo ⁽¹⁾, Izraelom ⁽²⁾, Marokom ⁽³⁾, Jordanijo ⁽⁴⁾, Egiptom ⁽⁵⁾, Libanom ⁽⁶⁾ in Alžirijo ⁽⁷⁾ na drugi strani ter začasnega evro-mediteranskega pridružitvenega sporazuma o trgovini in sodelovanju med ES in Palestinsko osvobodilno organizacijo (v korist palestinskih oblasti) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1/95 Pridružitvenega sveta ES – Turčija z dne 22. decembra 1995 o izvajanju zaključne faze carinske unije (96/142/ES) ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sporazuma iz Agadirja o prosti trgovini, ki so ga 25. februarja 2004 podpisali Jordanija, Egipt, Tunizija in Maroko,
- ob upoštevanju presoje vpliva evro-sredozemskega območja prostotrgovinske izmenjave na trajnostni razvoj, ki jo je pripravil Inštitut za razvojno politiko in upravljanje Univerze v Manchesteru,
- ob upoštevanju regionalnega strateškega dokumenta (2007–2013) in regionalnega okvirnega programa evro-sredozemskega partnerstva (2007–2013) in v njih navedenih ciljev ⁽¹⁰⁾ ter izvedbenega sklepa Komisije z dne 29. julija 2011 o drugem delu letnega akcijskega načrta 2011 za sredozemsko regijo, ki se financira na podlagi člena 19 08 01 01 splošnega proračuna Evropske unije ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju dela, ki ga je opravil Sklad za evro-sredozemske naložbe in partnerstvo, zlasti ministrskega srečanja dne 12. julija 2011 v Bruslju, in njegovega letnega poročila za leto 2010, objavljenega 8. avgusta 2011,
- ob upoštevanju sklepa sveta guvernerjev Evropske banke za obnovo in razvoj z dne 5. oktobra 2011 o uporabi sredstev v državah južnega in vzhodnega Sredozemlja,
- ob upoštevanju dela, ki ga je opravila Parlamentarna skupščina Unije za Sredozemlje,
- ob upoštevanju dela, ki ga je opravila Unija za Sredozemlje,
- ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 14. decembra 2011 o odobritvi pogajalskih smernic za poglobljene in celovite sporazume o prosti trgovini za Egipt, Jordanijo, Maroko in Tunizijo,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 6. aprila 2011 o prihodnji evropski mednarodni naložbeni politiki ⁽¹²⁾, z dne 7. aprila 2011 o pregledu evropske sosedске politike – južna dimenzija ⁽¹³⁾ ter z dne 14. decembra 2011 o pregledu evropske sosedске politike ⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju vseh resolucij, ki jih je sprejel Parlament v okviru arabske pomladi, o svobodi veroizpovedi, prepričanja in vesti kot temeljnih in univerzalnih vrednot, bistvenih za demokratičen in gospodarski razvoj,

⁽¹⁾ UL L 97, 30.3.1998, str. 2.

⁽²⁾ UL L 147, 21.6.2000, str. 3.

⁽³⁾ UL L 70, 18.3.2000, str. 2.

⁽⁴⁾ UL L 129, 15.5.2002, str. 3.

⁽⁵⁾ UL L 304, 30.9.2004, str. 39.

⁽⁶⁾ UL L 143, 30.5.2006, str. 2.

⁽⁷⁾ UL L 265, 10.10.2005, str. 2.

⁽⁸⁾ UL L 187, 16.7.1997, str. 3.

⁽⁹⁾ UL L 35, 13.2.1996, str. 1.

⁽¹⁰⁾ C(2007)0672.

⁽¹¹⁾ C(2011)5381.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0141.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0154.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0576.

Četrtek, 10. maj 2012

- ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,

- ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino ter mnenj Odbora za zunanje zadeve in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A7-0104/2012),

- A. ker je arabska pomlad največja politična sprememba v sosednjih državah Evropske unije po padcu berlinskega zidu, ki je Uniji ponudila priložnost, da svojo zunanjo politiko in poslovne interese združi s svojimi temeljnimi vrednotami človekovih pravic, demokracije in svobodne družbe; ker mora Unija, v skladu s členom 8 Pogodbe o Evropski uniji, razvijati posebne odnose z državami v svojem sosedstvu, da ustvari območje blaginje in dobrega sosedstva, ki temelji na vrednotah Unije in za katero so značilni tesni in miroljubni odnosi na podlagi sodelovanja, saj bo le tako dosegla trajno stabilnost, varnost ter gospodarski razvoj in napredek Evrope;

- B. ker je Evropska unija izključno pristojna za trgovinsko in naložbeno politiko, kar ji zagotavlja možnost, da se učinkovito odziva na nemire in prispeva h gospodarskemu in družbenemu napredku v državah južnega Sredozemlja;

- C. ker Lizbonska pogodba mednarodno trgovino opredeljuje kot enega od treh vidikov zunanjih ukrepov Evropske unije in zahteva skladnost z ostalimi politikami, kot so zunanje zadeve in mednarodni razvoj; ker je bila trgovina vedno trden steber sosedske politike, kar je bilo poudarjeno tudi v sporočilih Komisije Nov odziv na spremembe v sosedstvu ter Partnerstvo za demokracijo in skupno blaginjo z državami južnega Sredozemlja;

- D. ker so pripadniki civilne družbe v državah južnega Sredozemlja mnenja, da bi morala biti Evropska unija bolj dejavna pri podpiranju političnih in gospodarskih sprememb v teh državah;

- E. ker gospodarske in politične obnove po arabski pomladi ne nadzirajo regionalne institucije, ki bi imele podobno vlogo kot Svet Evrope in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi v srednji in vzhodni Evropi ter v osrednji Aziji;

- F. ker ne obstaja nikakršna posebna evro-sredozemska finančna institucija, čeprav bi izkušnje, ki jih je Evropska banka za obnovo in razvoj pridobila med tranzicijo v srednji in vzhodni Evropi v preteklih letih, tej instituciji morale omogočiti, da odigra pozitivno vlogo v državah južnega Sredozemlja; kljub temu z obžalovanjem ugotavlja, da številne države članice Evropske unije še niso ratificirale sprememb Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj, ki ji bodo omogočile celovito delovanje v sredozemski regiji;

- G. ker so gospodarstvo držav južnega Sredozemlja do sedaj vodili nedemokratični voditelji v korist majhnega števila ljudi, pri tem pa so pogosto zanemarjali potrebe najranljivejših; ker dejstvo, da so bili do sedaj številni diktatorji odstavljani, nudi nove priložnosti za odpiranje gospodarstev v tej regiji in za vzpostavitev pravega tržnega gospodarstva;

- H. ker je Evropska unija že sklenila sporazum o carinski uniji s Turčijo in sporazume o prosti trgovini z državami južnega Sredozemlja, z izjemo Sirije, ki končnega svežnja, o katerem se je pogajala z Unijo, še ni podpisala, in Libije, kjer so bila februarja 2011 po izbruhu državljanske vojne pogajanja začasno prekinjena;

- I. ker članstvo v Svetovni trgovinski organizaciji ni pogoj za sodelovanje v trgovinskih pogajanjih, kot dokazujejo trgovinske določbe iz pridružitvenih sporazumov, sklenjenih z Libanom in Alžirijo, začasni sporazum s palestinskimi ozemlji, začasno prekinjena pogajanja z Libijo in neratificirani sporazum s Sirijo;

- J. ker evro-sredozemsko območje proste trgovine, ki predstavlja najambicioznejši gospodarski projekt, ki naj bi izšel iz barcelonske deklaracije, do ciljnega leta 2010 ni bilo uresničeno zaradi konfliktov v regiji in pomanjkanja sodelovanja znotraj regije (jug–jug);

Četrtek, 10. maj 2012

- K. ker je gospodarska kriza, ki se je začela leta 2008, neposredno vplivala na glavne gonilne sile gospodarstva v državah južnega Sredozemlja, družbeni in politični pretresi med arabsko pomladjo v Tuniziji, Egiptu, Siriji in Libiji pa so še dodatno okrepili gospodarsko recesijo v teh državah; ker vse države južnega Sredozemlja arabske pomladi niso izkusile na enak način, saj so v nekaterih državah še vedno na oblasti stari režimi, medtem ko se v drugih neprekinjeno odvijajo družbeni nemiri, kar še dodatno slabi njihovo gospodarstvo;
- L. ker je arabska pomlad razkrila strukturne in sistemske trgovinske in fiskalne pomanjkljivosti v regiji, zlasti dovzetnost za povišanje cen na blagovnih borzah, zaradi česar mora vsaka nova trgovinska strategija za Sredozemlje tovrstne pomanjkljivosti odpraviti, spodbujati varno preskrbo s hrano ter odpraviti finančne špekulacije v zvezi z osnovnimi živilskimi proizvodi, če želi izpolniti hotenja državljanov;
- M. ker kronična brezposelnost, zlasti mladih, in odsotnost diverzifikacije na področju trgovine še naprej vzbujata resno zaskrbljenost; ker sta dolgoročna strukturna brezposelnost in neformalno delo, vključno z delom otrok, v večini držav južnega Sredozemlja še vedno močno prisotna in sta se v tistih državah, ki so bile med arabsko pomladjo priča hudim družbenim nemirrom, še povečala; ker Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj ocenjuje, da bi morali v tej regiji v naslednjem desetletju ustvariti okrog 25 milijonov novih delovnih mest, da bi ohranili sedanjo raven zaposlenosti;
- N. ker mladostniki (v starosti 10–19) predstavljajo 20 % prebivalstva in ker stopnja brezposelnosti v starostni skupini od 15 do 24 let znaša med 25 % in 30 %, medtem ko je udeležba žensk na trgu dela še vedno zelo nizka; ker je brezposelnost še posebej visoka med univerzitetnimi diplomanti, zaradi česar prihaja do bega možganov in izgube človeških virov;
- O. ker je v velikem interesu Evropske unije, da je pri gospodarskem sodelovanju ambiciozna in da sprejme vzajemno koristno, odgovorno in prožno strategijo, ki temelji na podpiranju demokratičnih prehodov in varstvu človekovih pravic,

Splošne ugotovitve

- meni, da arabska pomlad predstavlja zgodovinski dogodek brez primere, ki so ga sprožile težnje prebivalstva k svobodi, demokratičnim pravicam in izboljšanju življenjskega standarda; izraža globoko žalost zaradi izgube življenj v boju za strmoglavljenje skorumpiranih diktatorskih režimov;
- se zaveda, da ima prebivalstvo držav južnega Sredozemlja zaradi teh žrtev izjemno velika pričakovanja glede večje in pravičnejše podpore Evropske unije demokratičnim reformam in dejanskemu gospodarskemu razvoju, ki bo koristil vsem;
- ugotavlja, da se koristi revolucij v obdobju arabske pomladi še niso v celoti utrdile in da mora Evropska unija nemudoma sprejeti ukrepe za izvajanje svojega programa o trgovini za spremembe, saj trgovina poleg takojšnjih gospodarskih koristi predstavlja tudi učinkovito sredstvo za utrjevanje demokracije in spodbujanje stabilnosti, pri čemer prispeva k preprečevanju korupcije, spodbuja pravičnejšo porazdelitev premoženja in krepi vlogo prebivalstva; spodbuja prehodne oblasti, da izvedejo miren prehod v resnično demokracijo; poziva nacionalne oblasti, da spoštujejo pravico svojih narodov do mirnih demonstracij in se vzdržijo kakršnega koli nasilnega zatiranja;
- s tem v zvezi pozdravlja ustanovitev delovne skupine EU – Tunizija, prve delovne skupine, ustanovljene skupaj z državo južnega Sredozemlja, da bi zagotovili boljše usklajevanje podpore EU in mednarodne podpore za prehod države; pozdravlja dejstvo, da je Parlament sodeloval na prvem sestanku te skupine; zahteva, da podpredsednica/visoka predstavica in Komisija še naprej vključujeta Parlament v to pobudo in prihodnje pobude; pozdravlja ustanovitev skupine za spremljanje razmer v južnem Sredozemlju v Parlamentu, ki spremlja odziv EU na krize v sredozemskih državah;

Četrtek, 10. maj 2012

5. pozdravlja nedavne poštene in pregledne volitve v Tuniziji, ki so – skupaj z gospodarskimi, pravnimi in družbenimi reformami – dober zgled za druge države v regiji; pozdravlja pomen svobodnih in poštenih volitev, ki omogočajo zagotavljanje enotnosti teh držav z ustanavljanjem demokratičnih in pluralističnih institucij, s čimer se postavljajo temelji za večjo stabilnost in posodobljene družbeno-gospodarske strukture, ki so same nujen pogoj za privabljanje mednarodnih naložb in ustvarjanje trajnostne rasti; poudarja, da je pomembno, da se skupaj z demokratičnimi spremembami izvedejo tudi gospodarske, pravosodne in družbene reforme, da bi se tako odprle in posodobile družbenogospodarske strukture teh držav;
6. meni, da je zunanji javni dolg držav severne Afrike in Bližnjega vzhoda „sramotni dolg“, saj so ga povzročili diktatorski režimi, zlasti z namenom osebnega okoriščenja politične in gospodarske elite ter z nakupi orožja, ki se je pogosto uporabljalo za zatiranje lastnega prebivalstva; zato zahteva, da se ponovno premisli o tem dolgu, predvsem o tistem, ki je povezan z odhodki za orožje;
7. obžaluje vlogo evropskih podjetij pri izvozu orožja in blaga za dvojno rabo represivnim režimom ter pri spoštovanju tehnoloških motenj, ki so jih organizirale diktature; poziva Komisijo, naj pripravi smernice za podjetja iz Evropske unije, na podlagi katerih bodo ta lahko v takšnih situacijah delovala skladno s temeljnimi načeli Unije;
8. poudarja, da je trgovinska in naložbena politika v izključni pristojnosti Evropske unije in da bi morala ta zagotavljati inovativne in konkretne instrumente za doseganje svojih zunanjepolitičnih ciljev na področju demokracije, blaginje, stabilnosti in miru v regiji;
9. priznava, da mora Evropska unija sprejeti usklajeno politiko za države južnega Sredozemlja, vendar opozarja, da pristop k arabski pomladi, ki predvideva enotno rešitev za vse, ni primeren, saj so države južnega Sredozemlja, čeprav so si precej podobne, izkusile različne oblike represivnega vladanja, dosegle različne stopnje gospodarskega razvoja in se soočajo z raznolikimi družbenimi in demografskimi izzivi;
10. poudarja, da je ena izmed glavnih nalog Evropskega parlamenta krepitev političnega dialoga, vzajemnega razumevanja in zaupanja med Evropo in tretjimi državami, vključno z državami južnega Sredozemlja, pri čemer bi se Parlament moral osredotočiti na širjenje in spodbujanje demokratičnih reform, celostnega uveljavljanja svoboščin in vladavine prava; poudarja, da bi te pomembne naloge, ki temeljijo na neposrednih odnosih, lahko pomagale tudi pri ocenjevanju izpolnjevanja prihodnjih meril (v luči dogodkov in doseženega napredka) in pri potrebnem prilagajanju pridružitvenih sporazumov, zlasti na področju trgovine, naložb ali financ;
11. se zaveda, da je Evropska unija v preteklih desetih letih spodbujala bolj poglobljene in celovite sporazume o prosti trgovini z voditelji večine držav južnega Sredozemlja kljub očitnemu pomanjkanju demokratične legitimnosti partnerjev v pogajanjih; poudarja, kako pomembno je nemudoma stabilizirati demokratične procese za izgradnjo novih družbenih in političnih institucij, ki bodo potem lahko nastopale kot legitimni in osveščeni partnerji v pogajanjih za trgovinske sporazume;
12. poudarja, da je Evropska unija največji potrošniški trg na svetu, do katerega bi morali dostop omogočiti le, če se partnerske države resno zavzemajo za dvostransko odpiranje trgov, če gospodarske reforme koristijo celotnemu prebivalstvu partnerske države, vključno z najranljivejšim, in če te izvajajo in izpolnjujejo ustrezne politične, družbene in okoljske obveze;
13. opozarja, da imajo številne države južnega Sredozemlja izjemen gospodarski potencial, pri čemer so nekatere podedovale velike količine sredstev in naravnih virov, ki lahko, če bodo z njimi ustrezno upravljale, predstavljajo priložnost za gospodarsko rast in razvoj na obeh straneh Sredozemskega morja; meni, da je zato treba sprejeti potrebne ukrepe in mehanizme za zagotovitev enakovrednih socialnih, okoljskih in fitosanitarnih standardov;
14. pozdravlja prilagojen pristop od spodaj navzgor, ki ga predlaga Komisija in ki temelji na strožjem pogojevanju in večji diferenciaciji v okviru nedavno pregledane evropske sosedske politike, in načelo „več za več“, ki omogoča učinkovitejšo ciljno usmerjeno pomoč za vsako izmed sosednjih držav Evropske unije in zagotavlja, da bodo ta sredstva ustrezala političnim ambicijam; meni, da bi se morali dosežki na področju demokratičnih reform in osebnih svoboščin zrcaliti v podobnem procesu na področju gospodarstva in trgovine, ki bi ga spremljale ustrezne svoboščine, povezane z ustanavljanjem podjetij in njihovim poslovanjem, da bi tako odpravili oligarhije, ki tradicionalno prevladujejo v državah južnega Sredozemlja;

Četrtek, 10. maj 2012

Poglobljeni in celoviti sporazumi o prosti trgovini in drugi trgovinski instrumenti

15. ugotavlja, da ima Evropska unija z državami južnega Sredozemlja v okviru pridružitvenih sporazumov že sklenjene dobro delujoče preferencialne trgovinske sporazume; kljub temu poudarja, da se nobeden od teh procesov še ni v celoti zaključil, zaradi česar je prepričan, da še vedno obstajajo številne možnosti za poglobitev gospodarskih odnosov, zlasti na zakonodajnem področju, katerih dolgoročni cilj je vključitev v notranji trg Evropske unije;

16. zato pozdravlja sklep Sveta o odobritvi začetka pogajanj o poglobljenih in celovitih sporazumih o prosti trgovini z Egiptom, Jordanijo, Marokom in Tunizijo, ki se bodo pričela takoj po zaključku potrebnih pripravljalnih postopkov; meni, da bi morali naknadni postopki za določitev področja uporabe temeljiti na izkušnjah, pridobljenih v pripravljalnih fazah, ki so bile izvedene v odnosih z vzhodnimi partnerskimi državami, obenem pa priznava, da je s političnega vidika izredno pomembno, da se izognemo nepotrebnim zamudam pri tistih partnerskih državah, ki so že pripravljene na pričetek pogajanj; meni, da je treba nujno vključiti vse družbene sile, zlasti nevladne organizacije in sindikate, in se z njimi posvetovati že ob samem pričetku kakršnih koli trgovinskih pogajanj;

17. je zaskrbljen, ker Evropska služba za zunanje delovanje še ni javno objavila vseh podrobnosti glede meril pristopa „več za več“, ki bodo skupaj s postopki za določitev področja uporabe v zvezi s trgovino določili, ali je neka država upravičena in pripravljena na poglobljen in celovit sporazum o prosti trgovini; zato Evropsko službo za zunanje delovanje poziva, naj oblikuje omenjena merila, da bo postopek pregleden in da bodo partnerske države vnaprej vedele, kje morajo izvesti ustrezne prilagoditve; vztraja pri tem, da mora biti spoštovanje demokratičnih institucij in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo izražanja, svobodo združevanja in zaščito verskih manjšin, ter spoštovanje mednarodnega delovnega prava, konvencij ILO in konvencije ZN o otrokovih pravicah (KZNOP) ter pobud, ki spodbujajo odpravo smrtne kazni, v središču tega procesa, in meni, da bi se ta moral odzivati na pomembne izboljšave ali poslabšanja, do katerih bi v partnerskih državah prišlo med pripravljalno fazo ali med samimi pogajanjmi; vztraja, da morajo postopki za določitev področja uporabe upoštevati ustrezno raven odprtosti gospodarstva in indeks, ki bo pokazal, kako trgovina in neposredne tuje naložbe koristijo vsem segmentom družbe;

18. opozarja, da območja proste trgovine niso cilj sama po sebi in da bi morala koristiti vsaki posamezni državi; vztraja, da je treba trgovinske določbe podpreti z okrepljenimi klavzulami o človekovih pravicah, z boljšimi določbami glede spremljanja in izvajanja ter z ambicioznim poglavjem o trajnostnem razvoju, v katerem bo imela civilna družba glavno vlogo, ki bi vključevalo določbe o družbeni odgovornosti gospodarskih družb, s čimer bi okrepili skupno zavezanost temu procesu;

19. pozdravlja osredotočenost na trgovinske ovire onkraj meja in na usklajevanje s pravnim redom Evropske unije, vendar ugotavlja, da v primeru nekaterih držav še vedno obstajajo številne možnosti za nadaljnja pogajanja o znižanju tarif; meni, da lahko poglobljeni in celoviti sporazumi o prosti trgovini državam južnega Sredozemlja resnično koristijo le, če bo Evropska unija pripravljena na dodatna prizadevanja na občutljivih področjih, kot so kmetijstvo in storitve iz 4. oblike ponudbe; v zvezi s tem ugotavlja, da ima Evropska unija s temi državami pomemben trgovinski presežek na področju kmetijstva;

20. poziva Komisijo, naj posebej podpre in spodbuja pobude za pravično trgovino in ekološko kmetovanje, zlasti pa naj podpre male kmete, proizvajalce in zadruge, kot način za povezovanje trajnostnih kmetijskih praks in razvoja podeželja, ter hkrati razvija dobavno verigo, da bi evropskim potrošnikom zagotovila kakovost in sledljivost proizvodov ter njihovo družbeno in okoljsko vrednost;

21. poudarja pomen kmetijstva, ki v državah južnega Sredozemlja zaposluje več kot tretjino delovne sile, in razvoja podeželja v procesu stabilizacije, saj prispevata, zlasti zaradi povečane nestanovitnosti na svetovnih trgih, k večji zanesljivosti preskrbe s hrano, pravičnejšemu ustvarjanju in razdeljevanju dohodkov, ustvarjanju delovnih mest ter vključevanju žensk in malih kmetov v gospodarstvo;

22. zato pozdravlja namen Komisije, da bo podprla razvoj podeželja s programom „Evropski sosedski sklad za razvoj kmetijstva in podeželja“, ki bi vključeval pomoč za naložbe in vzpostavil upravne zmogljivosti na podlagi najboljše prakse EU pri razvoju podeželja, s čimer bi olajšal posodobitev kmetijske proizvodnje, ki bi bila v skladu z varnostnimi standardi EU za kakovost in prehrano;

Četrtek, 10. maj 2012

23. prav tako pozdravlja zavezo Komisije iz skupnega sporočila z dne 25. maja 2011 (COM(2011)0303), da bo financirala pilotne programe za razvoj kmetijstva, podeželja in regij, pri tem pa se opirala na bogate izkušnje EU na teh področjih ter v največji mogoči meri izkoristila tesno sodelovanje s FAO, Mednarodno banko za obnovo in razvoj ter morebiti EIB;

24. poziva EU, naj v okviru boja proti revščini, ki je na podeželju trajna težava, podpira razvoj zdrave kmetijske proizvodnje in razvoja podeželja v regiji, da bi okrepila proces stabilizacije; v ta namen poudarja pomen institucionalnih in infrastrukturnih izboljšav (na področjih, kot so namakanje, obdelava, skladiščenje, pakiranje, prevoz, trženje in dostop do storitev) poleg tehnoloških izboljšav ter pomen programov izobraževanja in usposabljanja, zlasti za ženske, ob upoštevanju stopnje organiziranosti proizvajalcev, ki je marsikje nizka, in šibkosti civilne družbe, saj sta ta dejavnika dodatni oviri za razvoj učinkovitega agroživilskega sistema; poudarja vlogo promocije pri omogočanju širjenja znanja; poudarja, da bi morali pomisleki glede okoljskih in podnebnih sprememb usmerjati podporo v spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in energije ter združljivih metod proizvodnje; poudarja, da je treba zaradi naraščajočega svetovnega povpraševanja po hrani spodbuditi diverzifikacijo proizvodnje, da se poveča odpornost ob tržnih nihanjih in okoljskih krizah;

25. poleg tega poziva, naj ukrepi, ki jih je predlagala Komisija – da bi preprečili socialni in okoljski dumping med zadevnimi državami ter med njimi in EU –, omogočajo okrepljeno uvajanje inovativnih dejavnosti za spodbujanje usposobljenosti na lokalni ravni, za usposabljanja organizacij proizvajalcev in za razvoj lokalnih in regionalnih trgov v okviru izmenjave najboljših praks med zadevnimi državami in z EU, po zgledu postopkov, ki so se uporabljali že med pripravami na pristop in v odnosu do sosedskih držav Evropske unije;

26. opozarja na prispevek, ki bi ga lahko zagotovilo tesnejše povezovanje med severnoafriškimi in podsaharskimi državami, ter poudarja, da je treba sprejeti ukrepe na svetovni ravni, da bi se izognili vrsti enostranskih ukrepov, ki se pogosto sprejemajo kot odziv na prehranske krize in izredne vremenske pojave;

27. poudarja, da so neposredne tuje naložbe še posebej pomembne za gospodarski razvoj držav južnega Sredozemlja, saj so sedanje ravni naložb bodisi nezadostne bodisi pretirano usmerjene v panoge za pridobivanje surovin; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo prizadevanja glede poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini ter naložb v tej regiji usklajena, da bodo tako spodbujala diverzifikacijo gospodarstva;

28. kljub vsemu ugotavlja, da predhodni poskusi, da bi dosegli sektorske dogovore v okviru pridružitvenih sporazumov, niso bili uspešni; poziva Komisijo, naj ustvari spodbude za države južnega Sredozemlja, da bodo pristopile k pogajanju o naložbah in o drugih tako imenovanih singapurskih vprašanjih, na primer storitvah, v okviru poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini; meni, da bi morala Komisija, kjer je to primerno, uporabiti asimetrično izvajanje in biti dovolj prožna glede občutljivih sektorjev v zadevnih državah;

29. poudarja, da je treba odprtje trgovine podpreti z učinkovitejšo tehnično podporo partnerskim državam in njihovim podjetjem, da bodo lahko ponujene priložnosti čim bolj izkoristila; priznava, da Evropska unija takšno pomoč že nudi, vendar meni, da bi morali biti tovrstni programi v večji meri osredotočeni na mala in srednja podjetja, na primer z razširitvijo pomoči za trgovino;

30. poziva Komisijo, naj poglobljene in celovite sporazume o prosti trgovini uporabi za usklajevanje standardov na zakonodajnem področju, predvsem glede tehničnih standardov in predpisov, sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, preglednosti pravil za javna naročila, standardov zaščite intelektualne lastnine, trgovinskih in carinskih olajšav ter odprave netarifnih ovir; poudarja, da tovrstno sodelovanje v pridružitvenih sporazumih ni obravnavano dovolj dobro in da je treba stopnjo udeležbe Evropske unije okrepiti;

Četrtek, 10. maj 2012

31. v zvezi s tem pozdravlja dodatna sredstva, namenjena tehničnemu sodelovanju, in vztraja, da morajo biti ta čim prej na voljo Generalnemu direktoratu Evropske komisije za razvoj in sodelovanje ter da jih je treba decentralizirati delegacijam EU na terenu;

32. priznava, da bi morali poglobljene in celovite sporazume o prosti trgovini obravnavati kot glavni cilj, a se zaveda, da se Komisija v vmesnem času posveča sektorskim pogajanjem v okviru pridružitvenih sporazumov, vključno s sporazumi o ugotavljanju skladnosti in prevzemanju industrijskih izdelkov, sporazumi o kmetijstvu in ribištvu, sporazumi o storitvah in naložbah ter mehanizmi za reševanje sporov; poziva Komisijo, naj razmisli tudi o možnosti posodobitve obstoječih sektorskih sporazumov z državami, kjer se lahko ponujene rešitve izboljšajo in kjer poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini ni mogoče nemudoma skleniti; poziva Komisijo, naj intenzivneje razmisli o tem, kdaj in kako se bodo ti postopki na koncu spojili s poglobljenimi in celovitimi sporazumi o prosti trgovini, in zagotovi, da prenehanje članstva v splošnem sistemu preferencialov leta 2014 ne bo negativno vplivalo na dostop držav južnega Sredozemlja do trga Evropske unije za katerega koli od proizvodov;

33. poziva Komisijo, naj pripravi tudi strategijo za tiste partnerske države v okviru pristopa „več za več“, s katerimi nima sklenjenega nobenega predhodnega sporazuma ali za katere niso nemudoma predvideni poglobljeni in celoviti sporazumi o prosti trgovini, zlasti za države, kot sta Libija in Libanon, ki še nista članici Svetovne trgovinske organizacije; poudarja, da bi morali tem državam s tehnično pomočjo še naprej zavzeto pomagati na poti k članstvu v Svetovni trgovinski organizaciji, vendar ta sama po sebi ni dovolj in bi jo morali ustrezno dopolniti s sporazumi, skladnimi s Svetovno trgovinsko organizacijo, ki bi tem državam prinesli kratkoročne koristi;

Krepitev moči malih in srednjih podjetij kot orodja demokratizacije v gospodarstvu

34. je prepričan, da bi morala uspešna trgovinska strategija za to regijo okrepiti vlogo malih in srednjih podjetij, ki v nekaterih državah zagotavljajo kar 30 % delovnih mest; priznava pomen mikropodjetij, ki predstavljajo 98,1 % vseh malih in srednjih podjetij v Egiptu, 97,8 % v Maroku, 89,1 % v Jordaniji in zgolj 9,2 % v Tuniziji;

35. je zaskrbljen zaradi velikega števila neregistriranih malih in srednjih podjetij, ki delujejo na črnem trgu, in zaradi visokega deleža neformalno zaposlenih (ne da bi upoštevali kmetijstvo), ki v nekaterih državah južnega Sredozemlja znaša kar 70 %; je prepričan, da mora trgovinska strategija Evropske unije, če naj si regija resno prizadeva za gospodarsko rast, spodbujati neregistrirana podjetja, da zakonsko uredijo svoj status; poziva Komisijo, naj podpre programe za krepitev upravnih zmogljivosti, predvsem na področju registracije podjetij, zaposlovanja in socialnih zadev, pri čemer je treba posebno pozornost posvetiti krepitvi zmogljivosti pravnih služb, saj bo to zagotovilo boljšo pripravljenost za izvajanje potrebnih reform;

36. obžaluje, da imajo mala in srednja podjetja ter zadruga zelo omejen dostop do naložb, in vztraja, da je treba ustrezen dostop do financiranja urediti z zanesljivimi, dostopnimi in uporabniku prijaznimi mikrokrediti in posrednimi jamstvenimi programi Evropske investicijske banke; meni, da bodo tovrstni programi upravičencem omogočili, da bi ustvarjali inovacije in se preoblikovali tako, da bodo lahko izkoristili potencial notranjega trga Evropske unije;

37. poudarja pomen spodbujanja podjetniške dejavnosti s sprejetjem potrebnih ukrepov za vzpostavitev okolja, ki bo omogočalo sodelovanje družbe v le-tej; bi pozdravil zlasti drugo fazo programa Invest in Med, katere glavno poslanstvo je krepiti sodelovanje med malimi in srednjimi podjetji ter njihovimi predstavniškimi organizacijami v državah članicah EU in v državah južnega Sredozemlja;

38. priznava vlogo Evropske investicijske banke, ki prek Sklada za evro-sredozemske naložbe in partnerstvo pomaga malim in srednjim podjetjem v južnem Sredozemlju; pozdravlja odločitev, da bo Evropska investicijska banka zgornjo mejo za svoje dejavnosti v regiji povečala za 1 milijardo EUR, s čimer bodo njene dejavnosti v naslednjih treh letih znašale okrog 6 milijard EUR; ponovno poudarja, da bi Evropska investicijska banka morala svoje naložbene projekte usmeriti zlasti v mala in srednja podjetja ter v razvoj infrastrukturnih projektov, predvsem energetskih, glede na potencial te regije ter pomoč, ki ji ga EU lahko nameni za razvoj in uporabo le-tega; vztraja, da mora Evropska investicijska banka povečati upravne zmogljivosti za nadzor nad svojimi partnerskimi posredniškimi bankami, ki zagotavljajo „globalna posojila“ pod pogoji, določenimi v ciljih zunanjepolitičnega delovanja Evropske unije, da bo njeno delovanje v celoti odgovorno javnosti;

Četrtek, 10. maj 2012

39. pozdravlja nedavno sodelovanje Evropske banke za obnovo in razvoj na sredozemskem območju ter dodatna sredstva, ki so jih za izvajanje dejavnosti te banke namenile Evropska unija in številne posamezne države članice; poziva Evropski svet in Evropski parlament, naj hitro ratificirata spremembe Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj, ki ji bodo omogočile celovito delovanje v sredozemski regiji; meni, da se morajo skupna sredstva za naložbe v to regijo, ki so na voljo Evropski banki za obnovo in razvoj, še povečati in da morajo biti mala in srednja podjetja glavni upravičenci tovrstnih naložb; spodbuja države južnega Sredozemlja, naj svojo zavezanost dokažejo z izvajanjem načel demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva, da bodo lahko pridobile dostop do naložb v skladu s statutom Evropske banke za obnovo in razvoj;

40. je prepričan, da je neovirano čezmejno gibanje podjetnikov ključnega pomena za pravilno delovanje območja proste trgovine; je trdno prepričan, da mora Evropska unija bolje uskladiti svojo politiko priseljevanja in trgovinsko politiko;

41. ugotavlja, da poenostavitev vizumskih postopkov ostaja težava za številne predstavnike podjetij iz držav južnega Sredozemlja, ki morajo potovati v Evropsko unijo zaradi sestankov, usposabljanja ali drugih poslovnih razlogov; v tej luči pozdravlja nedavno sporočilo o Dialogu o migracijah, mobilnosti in varnosti z državami južnega Sredozemlja, v katerem Komisija predvideva sporazume o poenostavitvi vizumskih postopkov, da bi podprla mobilnost podjetnikov in drugih ljudi; meni, da bi morala biti načela „celovitosti“ in „zanesljivosti“ vizumskih postopkov enostavnejša, in poziva Komisijo, naj pogajanja o takšnih sporazumih potekajo usklajeno s trgovinskimi pogajanja, s čimer bo zagotovila, da njihovo izvajanje ne bo preveliko birokratsko breme za mala in srednja podjetja;

Krepitev procesa iz Agadirja

42. obžaluje, ker evro-sredozemsko območje proste trgovine ni bilo ustanovljeno do leta 2010, in upa, da bodo vsi partnerji zagon zaradi arabske pomladi uporabili za ustanovitev polno delujočega območja proste trgovine brez izkrivljanja konkurence v škodo proizvajalcev iz EU;

43. predlaga, da se v okviru odprtja politike svobodne izmenjave redno opravljajo presoje vpliva za aktivno in stalno spremljanje učinkov te politike na sredozemske države južne Evrope, da bi dosegli pozitivne učinke za državljane in gospodarske ter proizvodne sisteme različnih držav;

44. poudarja, da je treba trgovinske strategije, ki se nanašajo na posamezne države, sicer pozdraviti, vendar pa takšni sporazumi ne bi smeli škodovati regionalnemu povezovanju; obžaluje, da je trgovanje znotraj južnega Sredozemlja še vedno zelo omejeno, in ugotavlja, da je leta 2009 samo 6 % uvoza prihajalo iz drugih držav južnega Sredozemlja v primerjavi s 40-odstotnim deležem uvoza iz Evropske unije; spodbuja nove demokratično izvoljene vlade, naj bodo v primerjavi s svojimi predhodnicami bolj odprte za trgovanje s sosednjimi državami;

45. priznava, da agadirska skupina ostaja edini primer skupnega prizadevanja za trgovanje znotraj južnega Sredozemlja, in države podpisnice spodbuja, naj razširijo področje uporabe in članstvo znotraj svojih trgovinskih odnosov; poziva Komisijo, naj še naprej podpira to skupino, ki ostaja temeljni kamen, na katerem lahko oblikuje prihodnjo trgovinsko strategijo Evropske unije;

46. poleg tega poziva Komisijo, naj v poglobljene in celovite sporazume o prosti trgovini vključi prožnost, ki bi sčasoma omogočila združitev posameznih sporazumov s sporazumom iz Agadirja z namenom vzpostavitve enotnega evro-sredozemskega območja proste trgovine;

47. izraža zadovoljstvo zaradi takojšnje uvedbe mehanizma za spodbujanje trgovine in naložb, ki bo služil kot zbirka podatkov in gospodarskim subjektom omogočil dostop do posodobljenih informacij o trgovinskih in naložbenih pogojih v regiji; vztraja, da je treba uporabo tega mehanizma v podjetjih v državah južnega Sredozemlja dejavno spodbujati in da bi se moral razviti tako, da bi služil lažjemu poslovnemu sodelovanju znotraj regije, ne pa zgolj kot informacijsko orodje;

48. pozdravlja regionalno konvencijo o vseevropsko-sredozemskih preferencialnih pravilih o poreklu, ki morajo vključevati tudi polno spoštovanje tehnične ureditve med Evropsko unijo in Izraelom o izdelkih iz izraelskih naselbin; poziva Komisijo, naj najpozneje do konca leta 2013 v okviru vseevropsko-sredozemske konvencije pospeši določitev novih pravil o poreklu, saj bodo države južnega Sredozemlja takrat izgubile preferencialne v splošnem sistemu preferencialov in ugodna pravila o poreklu iz te sheme;

Četrtek, 10. maj 2012

Omogočanje lažjega dostopa do znanja in neposrednih stikov

49. spodbuja države članice Evropske unije, naj odigrajo veliko ambicioznejšo vlogo v strategiji Evropske unije za južno sosedstvo z zagotavljanjem obsežnejših programov za štipendiranje študentov iz držav južnega Sredozemlja obeh spolov in iz vseh socialno-ekonomskih in etničnih okolij, še posebej na področju ekonomije, poslovnih ved, informacijskih tehnologij, komunikacijskih ved in trgovine; poziva Komisijo in podpredsednico Komisije/visoko predstavnico, naj nemudoma predlaga vzpostavitev programov Erasmus in Leonardo da Vinci za države evro-sredozemskega partnerstva; ugotavlja, da so bili drugi udeleženci, na primer države Sveta za sodelovanje v Zalivu, učinkovitejši pri zagotavljanju tovrstne pomoči državam južnega Sredozemlja; meni, da lahko takšne povezave zagotovijo vzpostavitev trajnih vezi s prihodnjimi poslovnimi partnerji v državah južnega Sredozemlja;

50. opozarja na vlogo umetnikov, kulturnih akterjev in avtorjev spletnih dnevnikov, ki so nekaterim arabskim civilnim družbam omogočili, da se osvobodijo diktatorskih režimov in stopijo na pot v demokracijo; poziva Evropsko unijo, naj zagotovi, da bo trgovinska politika zajemala tudi kulturno sodelovanje, vključno s skupnimi pobudami na področju umetnosti, izobraževanja, medijev, interneta in drugih sektorjev, ki so bistvenega pomena za spodbujanje človekovih pravic in demokracije;

51. poziva k takojšnji vzpostavitvi gospodarskih zbornic Evropske unije in partnerskih držav, ki bodo služile kot prostor za spodbujanje skupnega trgovanja in vzajemne izmenjave med gospodarskimi partnerji, vključno s seminarji in poslovnimi sejmi; obžaluje, da razen gospodarske zbornice Evropske unije in Izraela v tej regiji ni drugih dvostranskih gospodarskih zbornic;

Povečanje učinka ukrepov Evropske unije

52. vztraja, da je treba trgovinske pobude Komisije podpreti s povečanjem prisotnosti uslužbenec Evropske unije za trgovino na terenu; obžaluje dejstvo, da ima delegacija Evropske unije v Tuniziji le enega uslužbenca, pristojnega za trgovino, medtem ko v Jordaniji pristojnega za trgovino sploh ni, kljub temu, da z obema državama potekajo postopki za določitev področja uporabe poglobljenih in celovitih sporazumov o prosti trgovini;

53. poleg tega meni, da je pomembno, da Evropska unija v celoti usklajuje svoje trgovinske in naložbene dejavnosti ter dejavnosti finančne podpore v regiji ter tako doseže največji možen pozitiven učinek; je zaskrbljen, ker bi lahko veliko število akterjev iz Evropske unije, iz samih partnerskih državah, pa tudi drugih zunanjih akterjev privedlo do tega, da bi pomembna prizadevanja zaradi pomanjkanja usklajevanja razvođenela ali se podvajala;

54. poudarja potrebo po tesnejšem usklajevanju med finančnimi instrumenti evropske sosedске politike, kot je Sklad za spodbujanje naložb v sosedstvo, ter različnimi evropskimi, mednarodnimi in regionalnimi finančnimi institucijami v regiji, vključno z Evropsko investicijsko banko, Evropsko banko za obnovo in razvoj ter Svetovno banko, s čimer bi zagotovili najvišjo možno raven učinkovitosti in usklajenosti; poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri usklajevanju tovrstnih prizadevanj;

*

* *

55. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski investicijski banki, Evropski banki za obnovo in razvoj, predsednikom držav in vlad ter parlamentom držav članic ter držav južnega Sredozemlja in Uniji za Sredozemlje.